

ИЗВАДКОВАТА ФОРМА НА НАБЛЮДЕНИЕ ПРИ СТАТИСТИЧЕСКОТО ИЗУЧАВАНЕ НА ФИНАНСИТЕ НА ПРЕДПРИЯТИЯТА

Мариана Коцева*

РЕЗЮМЕ

В статията се анализира възможността извършваните сега тримесечни изчерпателни изучавания на финансите на предприятията да преминат на извадкова основа, като се съчетаят с изчерпателни годишни. Представените изводи относно пригодността на статистическите показатели за извадково изучаване са резултат от конкретен експеримент - симулиране на представително извадково наблюдение с реални данни от минало изчерпателно изследване. Описани са етапите на изследването и са анализирани познавателните възможности на районирания непропорционален подбор с цел приложението му и в други области на статистическата практика.

С отпадането на планово-контролната функция на статистическата информация, с ограничаването на нейния задължителен и изчерпателен характер, с увеличаването на броя на отчетните единици, резултат от приватизацията, демонополизацията и развитието на малкия и средния бизнес в новите пазарни условия, нараства необходимостта от търсене на по-ефективни решения както по отношение на обхвата и съдържанието на използваните статистически показатели, така и в използваните форми и методи на статистическо изучаване. В този смисъл през последните години в българската статистическа практика намира все по-широко приложение извадковата форма на статистическо изучаване. Основание за нейното все по-активно използване може да се намери не само в конкретните исторически обстоятелства и обективни потребности. Особено значение имат и самите познавателни предимства на извадковите пред изчерпателните изследвания, изразяващи се в икономия на време и средства, в повишаване на достоверността и точността на статистическата информация, в осигуряване на нейната актуалност и своевременност.

* Доктор, асистент в катедра „Статистика и иконометрия“ в Университета за национално и световно стопанство, София.